

ÖĞRENME GÜÇLÜKLERİ

- × 1960 yılına kadar öğrenme güçlükleri hakkında herhangi bir bilgiye sahip olunmamıştır.
- × Öğrenme güçlükleri hafif düzeyde değerlendirilir.
- × ABD’de Kirk adında bilim insanı tarafından yapılan araştırmalar sonucu çeşitli bilgiler elde edilmişlerdir.
- × Her zeka bölümünde görülebilirler.
- × Öğrenme güçlüğü olan bireylerin “zayıf nörolojik bağlantısı” olduğu söylenir.
- × Çok çeşitli ve geniş bir yelpaze içinde özellikler gösterirler ve gereksinimleri de bu özelliklere göre değişir.

TANIM

- × Öğrenme güçlükleri, zihin yetersizliğine, duyulardaki sorunlara veya duygusal bozukluklara bağlı olmayan temel akademik becerilerdeki gecikmeler, sapmalar ve performans zıtlıklarıdır.
- × Bir yelpaze etikettir.

“IDEA” TANIMI

- ✘ “Belirgin öğrenme güçlüğü” sözel yada yazı dilini anlama yada kullanmayı içeren temel psikolojik süreçlerin biri veya birkaçındaki bozukluklar ve bu bozukluklara bağlı olarak dinleme, düşünme , konuşma, okuma, yazma, heceleme veya matematiksel hesaplamalar yapma yeteneklerinde görülen aksaklıkları içerir.
- ✘ Bu bozukluklar arasında algısal özürler, beyin zedelenmesi, asgari düzeyde beyindeki işlev bozukluğu, disleksi ve gelişimsel afazi yer alır.
- ✘ Asıl olarak görsel, işitsel, devinimsel, zihinsel ve duygusal bozukluk veya çevresel, kültürel, ekonomik olumsuzlukların sonucunda ortaya çıkan öğrenme problemleri olan çocukları kapsamamaktadır.

SINIFLAMA YAKLAŞIMLARI

- × Çelişki yaklaşımı: ZB ve belli alanlardaki (okuma, matematik, dil gibi) başarı arasında belirgin bir fark bulunmasından yola çıkar.
- × Farklılık yaklaşımı: Değişik akademik alanlardaki performans problemi görülmesinden yola çıkar.
- × Dışlama yaklaşımı: Öğrenme güçlüğü tanıtmda bahsedilen diğer nedenlerden kaynaklanmamalıdır.
- × Bu yaklaşımlardan dışlama ve çelişki yaklaşımından çok farklılık yaklaşımı daha çok kabul edilmiştir.

YAYGINLIK

- × Yetersizliđi olan öğrencilerin %50sinde görülür.
- × Okul çağındaki çocukların %5inde görülür.
- × 1975 yılından sonra öğrenme güçlüğü tanısı almış öğrenci sayısı üç kat artmıştır

ÖĞRENME GÜÇLÜĞÜ OLAN BİREYLERİN ÖZELLİKLERİ

× Akademik Başarı

- ✓ Genellikle zeka düzeyi normal ve normal üstünde olmasına rağmen birçok akademik sorun yaşarlar.

× Okuma

- ✓ Diğer akademik alanlardaki sorunlardan daha fazla görülür.
- ✓ Öğrenme güçlüğü olanların oranları %90 ile %60 gibi bir dilim aralığında okumayla ilgili sorunlar görülür.
- ✓ Kelime bilgisi ve kelime tanımada sorunlar yaşanır.
- ✓ Harf tanıma, heceleme, doğru ve akıcı çözümlenmede sorunlar yaşarlar.
- ✓ Okuduğunu anlamada sorunlar
- ✓ Disleksi

✘ Yazma ve harfleri ayırma(heceleme)

✓ El yazısında sorunlar.

-İnce motor gelişiminde gerilik görülebilir.

-Uzamsal kavramlarda sorunlar yaşarlar.(alt, üst, yukarı, aşağı...)

- Harf oluşturmada ve kelime arası boşluk bırakmada sorun yaşarlar.

-Harfleri ters yazma yada ağır vakalarda ayna yazısı görülebilir.

-Harf atlama yada yanlış harf ekleme.

-Yazılı ifade problemleri.

-el yazısı problemleri (Disgraphia) olarak çeşitlendirilmişlerdir.

× Matematik

-Sayı sayma

-Sayıları yazma

-Basit matematik kavramlarını öğrenmede sorunlar yaşarlar.

BELLEK, BİLİŞSEL VE ÜST BİLİŞSEL PROBLEMLER

- × **Bellek:** Bilgiyi işleme süresinde sorunlar vardır.
- × **Bilişsel:** Düzenlenmemiş düşünme becerileri sergilerler. Okul yaşantılarını ve ev yaşamlarını planlama ve düzenlemede güçlüklerle yol açar.
- × **Üst bilişsel:** Organizasyonel bozukluklar sergilerler. Akademik becerilerde ve ödevlerde nasıl ilerlemeleri gerektiğini anlamayabilirler. Strateji geliştiremezler.

DIKKAT BOZUKLUĞU VE HIPERAKTIVITE

- × %51inde görülür.
- × Sadece dikkat bozukluğu da görülebilir.
 - Soruyu dinlemedikleri için doğru cevaplama,
 - Yönergeleri izlemede,
 - Ders arasında not tutmada,
 - devlerini bitirmede sorun yaşarlar.

ALGI MOTOR VE GENEL KOORDINASYON PROBLEMLERİ

- × Görsel Algı problemleri-Şekilleri algılama hatırlama
- × İşitsel algı problemleri-Benzer sesli kelimeleri ayırmada güçlük, Verilen yönergeleri ayırmada güçlük
- × Motor beceriler-Topu atma tutma gibi kaba motor, Makas kullanma, El yazısı gibi ince motor becerilerde problemler görülebilir.

SOSYAL VE DUYGUSAL ÖZELLİKLER

- × Kendine güven duyguları düşüktür ve arkadaşlık kurma konusunda girişimde bulunmakta zorluk çekerler.
- × Başkalarıyla etkileşime girmeye çekinirler.
- × Ve bazı sosyal mesajları algılamayabilirler.
- × Oyunlara grup çalışmalarına dahil edilmezler. Çünkü akranları işbirliği yeteneklerini düşük görür.

ÖĞRENME GÜÇLÜKLERİNİN OLASI SEBEPLERİ

- × Uzmanlar öğrenme güçlüklerinin olası sebepleri üzerinde çalışmış olsalar da kesin sebepleri belirlemek zordur.
- Nörolojik etmenler
- Nörolojik olgunlaşmada gecikme
- Genetik etmenler
- Çevresel etmenler

NÖROLOJİK ETMENLER

- ✘ Nörolojik hasar, anormal nörolojik gelişim veya nörolojik fonksiyonlardaki anormallikten kaynaklanabileceği düşünülmüştür.
- ✘ Hasarlı doğumda anoksi yada fetüsün pozisyonundan kaynaklanan sorunlar nedeniyle ortaya çıkabilir.
- ✘ Enfeksiyonlar ve bazı fiziksel yaralanmalar da nörolojik hasara sebep olabilir.
- ✘ Sebep olarak nörolojik etmenler konusunda direk kanıt olmasa da MR sonuçları bu çocukların nörolojik fonksiyonlarında farklılıklar olduğunu göstermektedir.

NÖROLOJİK OLGUNLAŞMADA GECİKME

- × Bu çocukların davranışları ve sergiledikleri performans daha küçük yaştaki bireyleri andırır.
- × Becerilerde gecikme gözlenir örneğin dil gelişiminde, göz-el koordinasyonunda problemler ve akademik alanlarda sorunlar yaşanır.

GENETİK ETMENLER

- × Öğrenme güçlüklerinin kalıtımsal olabileceği üzerinde durulmuştur.
- × Tek ve çift yumurta ikizleriyle yapılan çalışmalar bu olasılığı desteklemektedir.
- × Bu konuda çevre ve kalıtımın etkilerini ayırt etme konusunda dikkatli olmak gerekir.

ÇEVRESEL ETMENLER

- × Doğum öncesi ve doğum sonrası nedenler olabilir.
- × Sağlıksız beslenme, alkol, sigara ve uyuşturucu
- × Yiyecek ve içeceklerdeki katkı maddeleri, kurşun zehirlenmesi, aile içi stresin gelişimi negatif etkilediği ve öğrenme güçlüğüne sebep olabileceği düşünülmüştür.

DEĞERLENDİRME

× Formal Değerlendirme

-Yetenek ve başarı testleri

*Zeka düzeyi(yetenek testi) ve başarı puanı arasındaki fark öğrenme güçlüğü tanısını kolaylaştırır.

× Sınıf Değerlendirmeleri:

-Ölçüt bağımlı testler

-Müfredat temelli değerlendirme

-Portfolyo değerlendirme

-Gözlemler

ETKİLİ ÖĞRENME YÖNTEMLERİ

× Doğrudan Öğretim Yöntemi:

- Konular küçük basamaklarla sunulur.
- Öğretilenlerden ne kadar yararlandığını ölçmek için sıklıkla kontroller yapılır.
- Öğretme sorumluluğu öğretmende başlar, aşamalı olarak öğrenciye aktarılır.
- Öğretilecek içerik çok iyi şekilde yapılandırılmalı ve öğretmenin yönetiminde sunulmalıdır.

× Bilişsel Strateji Öğretimi

- Öğretimsel öğeleri

- * Destekleyiciler sunma
- * Strateji basamaklarını hatırlatmayı sağlayacak hatırlatıcılar sunma
- * Etkileşimsel diyaloglara yer verme
- * Üst bilişsel bilgiyi geliştirme
 - > Tanımsal bilgi (ne öğreneceğiz?)
 - > İşlemsel bilgi (strateji nasıl uygulanır?)
 - > Durumsal bilgi (Stratejiler Hangi bağlamlarda ve ne zaman uygulanır?)

OKUL ÖNCESİ DÖNEMDE SUNULACAK DESTEKLER

× Dil becerileri

- Öğretmen etkileşim fırsatı sağlayan öğretim ortamlarını hazırlamalıdır.
- Çocuklar öğrenirken dili kullanma ve etkileşim kurma fırsatı sağlanmalıdır.
- Öğretmenler çocuklara dili birçok amaçla kullanma fırsatı vermelidir.
- Öğretmen çocuğun konuşmasına tepki vermelidir.

× Okumaya hazırlık becerileri

-Görsel Algı, işitsel algı, el-göz koordinasyonu, dil becerileri

-kazandırılacak beceriler seçilmeli ve basitten zora doğru sıraya dizilmeli

× Yazmaya hazırlık becerileri

-Küçük motor beceriler

-El-göz koordinasyonu becerileri

OKUL DÖNEMİNDE SUNULACAK DESTEKLER

- × İlk okuma yazma öğretimi
- × Okuduğunu anlama öğretimi
 - Okuma öncesi aktiviteler
 - Yol gösterici ve geri bildirim verilen pratikler yapılır
 - Özetleme becerileri öğretilir
- × Yazma öğretimi
 - Planlama yapma
 - Taslak oluşturma
 - Düzeltilme

× Matematik

- Sayı sayma somut nesnelere kullanılarak öğretilir
- On nesne ile desteler yapmak basamak değerlerini anlamalarında yardımcı olabilir.
- Matematik eğitimi destekleyici bilgisayar programları pratik yaptırmak için kullanılmaktadır.
- Bu programların yararlarına bakmak için uzun süreli araştırmalar gereklidir.

× Davranışsal Müdahale

-Sosyal beceri

-Davranışsal kontratlar: İstenilmeyen davranışları değiştirmek amacıyla kullanılan yöntemlerden biridir

-Jeton veya fiş pekiştirici sistemler: Çocuğun uygun kabul edilir davranışı için jeton toplamasını ve daha sonra belli miktarda topladığı jetonları değerlerine uygun bir ödülle değiştirmesini gerektirir.

ERGENLİK DÖNEMİ

- × Öğrenme güçlüğü olan çocuklarda ihtiyaçları ve müdahaleler yönünden farklılık gösterirler
- × Akranları gibi alkol, uyuşturucu ve diğer olumsuz davranışları sergileyebilirler.
- × Akran baskısına karşı zayıftırlar.
- × Ama ailelerinin beklentilerinden de etkilenebilirler ve bu da akademik alandaki başarıların etkiler

- × Bu çocukların okulu bitirebilme oranları akranlarından daha düşüktür.
- × İşsiz kalma oranları daha yüksektir.
- × Öğrenme stratejilerinin öğretimi önemlidir. Kendi kendini yönlendirme ve yapılan görev hakkında düşünmeyi destekler.
- × Not tutmakta zorlananlar kayıt cihazı kullanırlar. Bu da dinlenme problemini telafi eder. Psikolojik danışma hizmetlerine gerek duyabilirler. Ayrıca ergenlikte karşılaşılabilen hormonal değişiklikler de karışıklığa yol açar.

ÖĞRETİMSEL DÜZENLEMELER

- × Fiziksel ortam
- × Günlük rutin işler belirlenmeli ve izlenmelidir
- × Öğretim materyallerinde uyarlamalar yapılmalıdır.
- × Çalışma becerilerini öğretimi yapılmalıdır.
- × Ders sunumunda materyallere yer vermelidir.
- × Sık sık soru sorularak yoklamalar yapılmalıdır.
- × Açık yönergeler ve ulaşılması kolay hedefler konmalıdır.
- × Düzenli aralıklarla kontroller yapılmalıdır.
- × Öğrencinin derse katılımı sağlanmalıdır.

ÖĞRENME GÜÇLÜĞÜ OLAN ÜNİLER

× TOM CRUISE

Ünlü aktör rolleri dinleyerek ezberlemektedir.
Disleksi si vardır.

× ALBERT EINSTEIN

4 yaşına kadar konuşamadı. 9 yaşına kadar okumayı öğrenemedi. Öğretmenleri zihinsel olarak yavaş, asosyal ve hayalci olarak tanımladılar. Üniversite sınavını kazanamadı ama daha sonra izafiyet(bağlılık) teorisini geliştirdi.

× WALT DİSNEY

Okulda derslerde yavaşıtı ve başarılı bir okul hayatı olmadı. Daha sonra tanınmış bir film yapımcısı ve çizgi filmci oldu.

× WINSTON CHURCHILL

Bu İngiliz okul hayatında hep zorluk çekti ve daha sonra ulusal lider ve İngiltere Başbakanlığı yaptı

× HANS CHRISTIAN ANDERSON

Çocukluğunda okumakta güçlük çekiyordu ama dünyanın en sevilen masallarını yazdı

× WHOOPİ GOLDBERG

Yetişkinliğe ulaştığında okumayla ilgili yaşadığı zorlukları anlayan bir öğretmene bahsedene kadar disleksi sahibi olduğunu bilmiyordu. Çok ünlü bayan komedyen ve oyuncudur.

-
- × Okumada yaşanan sorunlar, yazma ve harfleri ayırmada sorunlar, matematik alanında problemler, bellekle ilgili problemler, dikkat bozukluğu ve hiperaktivite, algı-motor bozukluklarıdır.